

Droonide ja drooniturvalisuse tegevuskava COM(2026)81

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 20.03.2026

KOKi esitamise tähtpäev 15.04.2026

VV esitamise tähtpäev 23.04.2026

Peavastutaja: Riigikantselei

Kaasvastutaja: Siseministeerium, Kliimaministeerium, Kaitseministeerium, Justiits- ja Digiministeerium, Majandusministeerium

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik, sotsiaalne või muu mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2);

Sisukokkuvõte

VALMISOLEKU TUGEVDAMINE: Esiteks **soovitakse karmistada reegleid droonide kasutamisele**. 2026. aastal (Q3) kavandatav drooniturvalisuse eelnõudepaketiga soovitakse laiendada **registreerimis- ja kaug-identifitseerimise kohustust kõigile üle 100-grammistele droonidele**. Eesmärk on vähendada anonüümset kasutust ja parandada järelevalvevõimekust. Teiseks suunatakse rohkem tähelepanu **kriitilise taristu kaitsele**. EL lubab anda välja **mittesiduvad suunised**, kuidas drooniohtu arvesse võtta (CER direktiivi raames), ning käivitab täiendavad **vabatahtlikud stressitestid**, et hinnata objektide tegelikku vastupidavust droonirünnakutele. 2026. aasta lõpuks peab **droonidele kehtivate keelualade ja piirangutsoonide info** olema paremini kättesaadav ja digitaalselt kasutatav (masinloetav, droonitarkvarasse integreeritav). 2027. aastaks pannakse paika **ühtsed tehnilised nõuded geofencing'ule** – ehk süsteemile, mis takistab droonil sisenemast keelatud alasse või seal startimast.

EL tasemel räägitakse **horisontaalsest droonidega seotud turvariskide hindamisest**, mis hõlmaks endas ka droonide ja vastudroonisüsteemide tarneahela ning IT-riske. Selle tulemusena võib oodata ka soovituslikku meetmete paketti (**Drone Security Toolbox**). Droonide turu osas plaanitakse luua EL **Trusted Drone Label**, mis aitaks eristada

usaldusväärseid ja kontrollitud droone. Samuti luuakse vastudroonisüsteemide testimise ja valideerimise ühtne raamistik. Droonidele luuakse **eraldi tööstusfoorum Q2 2026 (D-TECT)**. 2027. a alguseks tahab EL **luua ühise vastudroonide kompetentsikeskuse**, mis hakkaks praktiliselt tegelema sellega, et vastudroonisüsteeme (nt jammerid, radarid, neutraliseerimisvahendid) saaks usaldusväärsest testida ja võrrelda. 2027. aastaks käivitatakse **katseprojekt, mille eesmärk on parandada olukorrateadlikkust merel** – eelkõige selleks, et tuvastada ja jälgida pinnal ja vee all liikuvaid droone.

TUVASTAMINE: Oluline uus suund on **droonituvastuse sidumine telekommunikatsioonivõrkudega**. Plaanis on katsetada 5G-põhiseid lahendusi droonide tuvastamiseks (sh nn cellular sensing) ning teha vastavad **regulatiivsed muudatused**, et **võimaldada mobiilsidespektri kasutamist tuvastamise eesmärgil**. Täiendavalt soovitakse parandada drooniohtude jälgimist ja infovahetust, et reageerimine oleks kiirem ja ühtsem. Selleks soovitakse: **koondada droonide tuvastusinfo ühtsesse operatiivpilti**, luua ELi tasemel drooniidentsidentide jagamise platvorm, siduda droonituvastus piirivalvesüsteemidega, kehtestada ühised andmeformaadid, et eri süsteemid oleksid ühilduvad.

VASTUMEETMED: 2026. a II kvartalis **taotlusvoor liikmesriikidele vastudroonisüsteemide paigaldamiseks** (nähaakse piirifondi kaudu ette **250 mln eurot toetust**). Käivitatakse **iga-aastane suur ELi drooniturvalisuse õppus**, et testida piiriülest koostööd ja tsiviil-militaar koostööd (esimene sügisel 2026). **Uuritakse võimalusi luua EL tasemel siduv ühtne õigusraamistik, mis kehtestaks miinimumtaseme reeglid nii riigiasutustele kui ka kriitilise taristu eraoperaatoritele**. Antakse välja KOM soovitus õiguskaitseasutustele, kuidas drooniohtudele reageerida. Toetatakse Frontexi droonide ja vastudroonide kasutamisel välispiiri tugevdamiseks. **Analüüsitakse võimalust luua kiirreageerivad ELi vastudroonimeeskonnad**, mis aitaksid liikmesriike suurema ohu korral. Julgustatakse liikmesriike looma selgeid riiklikke reegleid, mis võimaldaksid drooniohu korral kiiresti ja tõhusalt sekkuda (sh droonide neutraliseerimine) ning annaksid vajadusel ka kriitilise taristu omanikele vastavad volitused.

KAITSEVALMIDUS: Droonide ja vastudroonide kaitsevõime arendamine **soovitakse teha kaitsevaldkonnas üheks prioriteediks** ning siduda see tihedalt Ukraina kogemusega. Nõ **Priority Capability Area**, sh läbi ühiste kaitseprojektide ja rahastusraamistike (EDPCI - Euroopa ühishuvi kaitseprojekt, **SEAP** Structure for European Armament Programme). Haakub tugevalt **Eastern Flank** algatusega. **Plaanitakse toetada drooni- ja vastudroonilahenduste tööstuse kiiret arengut**, et neid saaks kiiresti toota ja kasutusele võtta. Käivitatakse **Drone Alliance Ukrainaga**, et luua ELi ja Ukraina ühine innovatsiooni- ja tööstusökosüsteem.

Komisjon on teinud ka ettepaneku, et iga liikmesriik nimetaks ametisse **riikliku droonikaitse koordinaatori**, kelle ülesanne on edendada ja jälgida meetmete riiklikku rakendamist.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Ei

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Ei (riikliku droonikaitse koordinaatori nimetamise saab lahendada olemasolevate asutuste ja koostööstruktuuride baasil)

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Ei (teatise jätkumeetmete puhul vajab eraldi analüüsi)

Eesmärgid

Tegevuskava üritab sisuliselt liikuda selles suunas, et drooniohtu hakataks ELis käsitlema senisest süsteemsemalt nii julgeoleku-, taristu- kui ka tööstuspoliitika lahutamatu osana. Tegevuskava eesmärk on liikmesriike koordineeritud meetmetega toetada ning täiendada riiklikke meetmeid. Tegevuskava prioriteedid on: parandada valmisolekut drooniintsidendideks, suurendada avastamissuutlikkust, koordineerida reageerimist ja tugevdada ELi kaitsevalmidust.

Mõju ja sihtrühm

Droonitehnoloogiat väärkasutatakse tihti ning seda saab teha väikeste kuludega, kuid sellel on suur mõju. Tegevuskava annab ELile rohkem vahendeid, et võidelda julgeolekut ähvardavate ohtudega ja kasutada droonitehnoloogiat meie kasuks. Mh on tegevuskava eesmärgiks kaotada lõhe uuendusliku tsiviiltehnoloogia ja sõjaliste vajaduste vahel ning võimaldada kaitsetööstusel toota neid olulisi süsteeme sellises ulatuses ja kiirusega, mis on vajalik Euroopa turvalisuse ja tehnoloogilise sõltumatuse säilitamiseks.

Kaasamine

Ettevõtlussektor (Kaitsetööstuse Liit jt katusorganisatsioonid)

Märkused

Riigikantselei kontaktisik: Ott Tahk, ott.tahk@riigikantselei.ee